

ΠΟΥ

που, άκλ. [<μσν. πού, όπου <αρχ. ὄπου], που. **1.** (ως αναφορ. αυτων.) ο οποίος, -α, -ο: «ο άνθρωπος που μου γνώρισες είναι σπουδαίος». **2.** (ως αιτιολογ. σύνδ.) επειδή: «λυπήθηκα που έχασες». **3.** (ως χρον. σύνδ.) κατά το χρονικό διάστημα: «θυμάσαι που κάναμε κοπάνες στο σχολείο;». **4.** (ως συμπερ. σύνδ.) τόσο ώστε: «έκλαιγε τόσο γοερά, που έλεγες πως δε θα σταμάταγε». **5.** (ως ειδ. σύνδ.) ότι: «βλέπω που κάνεις πρόοδο». **6.** (επίρρ.) όπου: «το μέρος που γεννήθηκα είναι δοξασμένο». **7.** (ως ευχετικό μόριο) είθε: «που να του τύχουν όλα τα καλά του κόσμου || που να του κοβόταν το ρημάδι την ώρα που άπλωνε χέρι απάνω της!». **8.** παραβολικό μόριο (για σύγκριση ή παρομοίωση) όπως: «έτσι που ήρθαν τα πράγματα, δεν νομίζω να πάμε καλά». **9.** (εναντιωμ. σύνδ.) ενώ, μολονότι: «έχεις το θράσος να κατηγορείς εμένα, που σε φρόντιζα μια ζωή!». (Ακολουθούν 25 φρ.)

- *αριά και που* ή *αριά και που*, βλ. λ. [αριάς](#).

- *είναι που*, γίνεται, συμβαίνει κάτι επειδή...: «είναι που κάνει θόρυβο το κομπρεσέρ γι' αυτό δε σ' ακούω || είναι που δεν ξέρω να κολυμπώ γι' αυτό δεν πέφτω στη θάλασσα».

- *είναι που... αλλιώς... (ειδάλλως...)*, εκφράζει το λόγο που ο ομιλητής αντιλαμβάνεται ότι δεν μπορεί να ισχύσει αυτό που αναφέρει στη συνέχεια: «είναι που σ' αγαπώ, αλλιώς θα 'τρωγες βρομόξυλο || είναι που έχουμε καθαρό αέρα, ειδάλλως δε θα μπορούσαμε ν' αναπνεύσουμε».

- *έλα όμως που* ή *έλα που* ή *μα έλα που*, βλ. λ. [έλα](#).

- *κάθε (φορά) που*, όποτε, οσάκις, κάθε φορά: «κάθε που έρχεται στην παρέα μας αυτός ο αλήτης, μας κάνει άνω κάτω». (Λαϊκό τραγούδι: **κάθε που** βραδιάζει μες τη γειτονιά).

- *ότι που*, ακριβώς τη στιγμή που: «βρε, καλώς το παιδί. Ότι που είχαμε την κουβέντα σου || καλώς το φίλο μου. Ότι που ετοιμαζόμουν να σου τηλεφωνήσω».

- *ούτε που*, βλ. λ. *ούτε*.

- *... που πήγε καπνός*, βλ. λ. [καπνός](#)¹.

- *που αγάλια αγάλια περπατεί, μακριά μπορεί να φτάσει*, βλ. λ. *αγάλια*.

- *που δε λέγεται*, βλ. λ. [λέγομαι](#).

- *που δεν έχει όμοιό του*, βλ. λ. *όμοιος*.

- *που δεν έχει ταίρι*, βλ. λ. [ταίρι](#).

- *που και που*, μερικές φορές, σε αραιά χρονικά διαστήματα, σπάνια: «δεν κάνουμε πια παρέα, αλλά τον βλέπω που και που». (Λαϊκό τραγούδι: *να 'ναι μαγκιόρα κι αλεπού και να σε δέρνει **που και που***). Συνών. *από καιρό σε καιρό / κάπου κάπου / πότε πότε*.

- *που λέει ο λόγος*, βλ. λ. *λόγος*.

- *που λένε*, βλ. λ. *λέω*.

- *που λες*, βλ. λ. *λέω*.

- *που να μη σώσεις!* βλ. λ. [σώνω](#).

- *που να μην έσωνα!* βλ. λ. [σώνω](#).

- που να μην έσωνε! βλ. λ. [σώνω](#).
- που να πάρ' ο διάβολος και να με σηκώσει! βλ. λ. [διάβολος](#).
- που να πάρ' ο διάβολος και να σε σηκώσει! βλ. λ. [διάβολος](#).
- που να σκάσεις! βλ. λ. [σκάω](#).
- που να φας τη γλώσσα σου! βλ. λ. [γλώσσα](#).
- που να χτυπάς τον κώλο σου! ή που να χτυπάς τον κώλο σου κάτω! ή που να χτυπάς τον κώλο σου καταγής! βλ. λ. [κώλος](#).
- που να χτυπέσαι κάτω! ή που να χτυπηθείς! βλ. λ. [χτυπέμαι](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας